

Fortul Saint-Nicolas, cunoscut și sub denumirea de Citadela din Marsilia, este un monument istoric construit între 1660 și 1664 sub domnia lui Ludovic al XIV-lea. Inițial destinat să controleze spiritul independent al orașului, fortul a servit diverse scopuri de-a lungul secolelor, inclusiv ca închisoare și garnizoană militară. În 2021, a fost inițiat un proiect ambițios de renovare și transformare a fortului într-un nou spațiu cultural, deschis publicului în 2024.

Obiectivele proiectului:

- Restaurarea și transformarea clădirilor și grădinilor fortului.
- Reconnectarea cetățenilor cu patrimoniul și istoria locală.
- Implementarea unei gestionări durabile, ecologice și incluzive, incluzând persoane aflate în dificultate pentru lucrările de restaurare a pietrei și evitând artificializarea solurilor.
- Organizarea de evenimente și rezidențe artistice pentru a reflecta asupra patrimoniului prin prisma cercetătorilor și artiștilor contemporani.

Activitățile principale:

- Restaurarea și transformarea clădirilor și grădinilor fortului.
- Organizarea de evenimente culturale și rezidențe artistice.
- Implicarea comunității locale în procesul de revitalizare.
-

Părțile implicate

- Grupul SOS, o companie națională cu scop social, responsabilă de coordonarea și implementarea proiectului.
- Autoritățile publice locale și naționale, care sprijină inițiativa și oferă finanțare.
- Istorici, arheologi, arhitecți și artiști implicați în procesul de restaurare și programarea culturală.

Beneficiarii principali

- Locuitorii locali, care au acces la un nou spațiu cultural și recreativ.
- Artiștii, care beneficiază de oportunități de rezidență și expunere.
- Turisții locali și internaționali, atrași de noua destinație culturală.

Resurse necesare

- Crearea unei asociații cu personal nou.
- Contract de închiriere pe termen lung (emphyteotic) de la orașul Marsilia.
- Investiție totală de 4,1 milioane de euro pentru renovare, cu 60% fonduri publice și 40% fonduri private și bancare.
- Contribuții financiare specifice: Regiunea Provence-Alpes-Côte d'Azur (704.000€), Statul Francez (1.405.751€), autoritățile publice locale (777.450€).
- Fonduri suplimentare pentru apelurile turistice: Regiunea (228.812€).

Dovezi ale succesului

- Prima deschidere către public a atras 8.000 de persoane în timpul weekendului dedicat patrimoniului.
- Proiectul a fost laureat al Remedspace / New European Bauhaus.
- Partener în programul Erasmus HERO pentru restaurare ecologică și incluzivă.
- 300 de persoane fără loc de muncă angajate anual în lucrările de restaurare.

Potențial de învățare și transfer

Practica abordează provocări precum îmbunătățirea serviciilor publice, accesibilitatea, dezvoltarea atractivității turistice, creșterea economică și provocările ecologice, aliniindu-se cu obiectivele Interreg și CHERRY. Reprezintă un exemplu de parteneriat public-privat aplicabil diferitelor situri de patrimoniu și redirectionării conținutului acestora. Valori inovatoare ale proiectului includ:

- Active culturale inovatoare și creative pentru revitalizarea unui sit de patrimoniu.
- Participarea cetățenilor pentru o mai bună apropiere.
- Abordare incluzivă prin integrarea persoanelor aflate în dificultate.
- Dezvoltare durabilă în metodele de restaurare.

Practica este ușor de replicat în diferite regiuni cu situri de patrimoniu de renovat, având potențial pentru conținuturi inovatoare. Este un exemplu bun de revitalizare a unui sit istoric prin industrii culturale și creative, turism, meșteșuguri, incluziune socială și dezvoltare durabilă.